

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА: КРАЦІ ПРАКТИКИ І ПРОЄКТИ

Випуск 5

Вид-во ЖДУ ім. І. Франка
Житомир
2023

*Рекомендовано до друку рішенням
кафедри соціальних технологій
Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол №7 від 23.03.2023)*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Редакторки, упорядниці: докторка педагогічних наук, професорка **Надія Павлик**;
кандидатка педагогічних наук, доцентка **Світлана Коляденко**
Коректорка: кандидатка педагогічних наук **Зоя Залібовська-Ільницька**

Свідоцтво Державної реєстраційної служби України КВ №23548-13388Р від 22.06.2018 р.
Навчальне, науково-популярне видання

**Неформальна освіта: кращі практики і проекти : журнал/ за ред. Н.П. Павлик, С.М.
Коляденко. Житомир: Вид-во Житомирського держ. ун-ту імені І. Франка, 2023.
Вип. 5. 50 с.**

Обкладинка: Анна Негрій
Макетування: Анна Негрій
Коректура: Зоя Залібовська-Ільницька

© Житомирський державний університет імені Івана Франка
© Автори статей

УДК 378.147:364:37.013.42

ЗМІСТ

БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «КУЛЬБАБКА» Ірина Тернова	2
ГЕНДЕРНИЙ ЦЕНТР УМАНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ Оксана Кравченко, Алла Войтовська	5
ГРУПА «ПРОФЕСІЯ ФАХІВЕЦЬ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ СУМІЖНИХ ПРОФЕСІЙ Зоя Залібовська-Ільніцька	10
ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ВЕБІНАРІВ У РАМКАХ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ Світлана Ситняківська, Інна Літяга	19
КОНКУРС СОЦІАЛЬНОЇ РЕКЛАМИ “ВИСВІТЛЮ. ПРОЛЛЮ СВІТЛО НА ПРОБЛЕМИ СВІТУ” Світлана Коляденко	24
МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР ЖИТОМИРЩИНИ #KREATIV_SPACE Вікторія Безсмертна	27
МУЗЕЙНИЙ ПРОСТІР “ЗЕМЛЯКОРЕН” Лариса Харчук	29
НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ: НЕФОРМАЛЬНИЙ КОМПОНЕНТ Наталія Сейко	34
НЕСКОЛА ЧУТЛИВОГО ВЧИТЕЛЮВАННЯ: ПРОСТО ТА ДІЄВО ПРО ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ І ЦИФРОВУ ГРАМОТНІСТЬ З ПОЗИЦІЙ НЕДИСКРИМІНАЦІЙНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТІ Лідія Пахомова	40
ПІДГОТОВКА ОРГАНІЗАТОРІВ ВУЛИЧНОЇ СОЦІАЛЬНО-ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Ольга Ілліна	46

Ірина Тернова,
Директор благодійного фонду «Кульбабка»

БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «КУЛЬБАБКА»

kulbabka.zt@gmail.com

АКТУАЛЬНІСТЬ ДАНОГО ПРОЄКТУ

Сьогодні Україна переживає час, коли усвідомлюється багато важливих істин, серед яких - цінність психічного здоров'я. **Як вплине війна на психічне здоров'я дітей?** Лише у 15-20% будуть симптоми посттравматичного стресового розладу (ПТСР). Травматичний досвід - це шокуючі події. Але кожна людина на одну і ту ж саму ситуацію реагує ПО-РІЗНОМУ. І дуже важливо зрозуміти, що «правильної» реакції НЕ ІСНУЄ! Від природи кожен та кожна з нас має здатність долати труднощі, і велика кількість людей через певний час починає відчувати себе краще. Деякі люди оговтуються повільніше, їм може знадобитися час та допомога, щоб впоратися з тим, що сталося. В нашому просторі тривають зустрічі з підлітками.

ФОКУС НАШОЇ УВАГИ –

техніки самодопомоги та розвиток стресостійкості дівчат та юнаків у такі складні для нас і нашої держави часи. Як би це не здавалося дивним, але БІЛЬШІСТЬ дітей матимуть ПОСТТРАВМАТИЧНЕ ЗРОСТАННЯ!

ОСНОВНА ІДЕЯ ПРОЄКТУ ПОЛЯГАЄ В ТОМУ,

щоб допомогти дітям з сімей, що потрапили у важкі життєві обставини, ДБСТ, сімей ВПО.

проєкт стартував у 2022 році

ЦІЛЬОВА АУДИТОРІЯ ПРОЄКТУ

діти, їхні батьки, дідусі, бабусі та рідні люди дитини.

ЦІЛЬ ПРОЄКТУ

допомога дітям зі статусом ВПО та СЖО.

ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ

ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП

приміщення і реєстрація організації

ЕТАП РЕАЛІЗАЦІЇ

організація роботи простору зростання

ОСНОВНІ ЗАХОДИ ПРОЄКТУ

1. Групові та індивідуальні корекційні заняття для дітей внутрішньопереміщених та дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах.

2. "Педагогіка пригод" - це унікальний підхід до навчання та виховання дітей, який полягає в залученні їх до активних пригодницьких дій в природному середовищі. Наша мета - розвивати у дітей не лише фізичні, але й психологічні навички, такі як самостійність, рішучість,

терпіння та адаптацію до незвичайних ситуацій. Під час наших походів в гори, діти навчаються працювати в команді, розв'язувати складні завдання та розвивати свою фізичну витривалість та координацію рухів. пригоди також сприяють розвитку екологічної свідомості та вихованню поваги до природи та довкілля.

3. Курс «Діти та війна: навчання технік зцілення» покликаний допомогти зібрати кожному учаснику аптечку самопомоги.

4. Ліпка з глини допомагає дітям відчувати себе творцем, дозволяє розвинути їхню фантазію і творчі здібності. Разом з [@Студія кераміки "Об'єднані вогнем"](#)

5. Майстер-клас з полімерної глини,

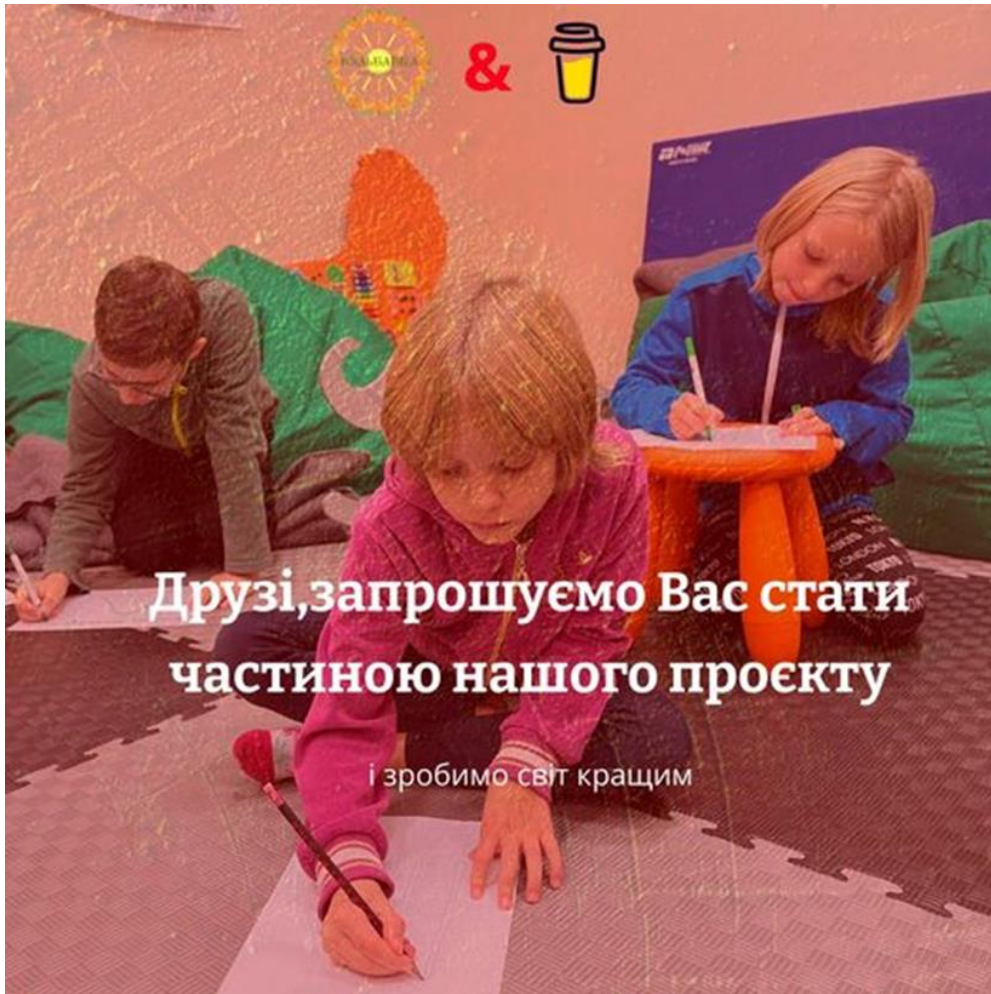
6. Гурток малювання.

7. Творчі безкоштовні гуртки для сімей (дітей) , які знаходяться в складних життєвих обставинах, а також для осіб внутрішньо переміщених.

8. Театральний гурток.
9. Експерсії для розвитку соціальних навичок

СТАНЬТЕ ЧАСТИНОЮ ПРОЄКТУ

КАРТКА ФОНДУ: 4246 0010 0382 9821

Оксана Кравченко,
декан факультету соціальної та психологічної освіти, керівниця Гендерного центру
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(okskravchenko@ukr.net, 098 4216 444)

Алла Войтовська,
доктор філософії, старший викладач кафедри соціальної педагогіки та соціальної
роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(alla.voytovskaya@gmail.com, 067 499 1030)

ГЕНДЕРНИЙ ЦЕНТР

Центр створено у 2016 році з метою впровадження гендерної просвіти шляхом надання науково-практичної допомоги викладачам та здобувачам щодо впровадження ідей гендерної культури та гендерних підходів у навчально-виховний процес.

ЗАВДАННЯМИ ЦЕНТРУ Є:

- розробка та впровадження гендерного освітнього компоненту діяльності факультету;
- надання інформаційних, тренінгових та просвітницьких послуг у сфері гендерної рівності та гендерних підходів здобувачам (особлива увага студентам з інвалідністю) та викладачам факультету;
- проведення гендерних досліджень спільно із іншими Центрами та здобувачами;
- створення інформаційної бази з гендерної проблематики;
- організація науково-дослідницьких, науково-організаційних та виховних заходів, спрямованих на дослідження, вивчення та поширення гендерної компетентності в університетському середовищі та місті через університетські та міські ЗМІ;
- створення умов для впровадження соціально-емоційного та етичного навчання (СЕЕН) в освітні практики закладів освіти Черкаського регіону України всіх рівнів;
- залучення науково-педагогічних працівників Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини до впровадження СЕЕН.

ВОДНОЧАС РОБОТА ЦЕНТРУ ПОЛЯГАЄ У РЕАЛІЗАЦІЇ ТАКИХ НАПРЯМІВ ДІЯЛЬНОСТІ:

1. Науково-дослідний. Проведення фундаментальних досліджень з гендерної тематики у формі дисертаційних робіт. Підготовка наукових статей, доповідей, тез, доповідних та аналітичних записок для опублікування в збірниках наукових праць. Здійснення написання курсових, випускних кваліфікаційних робіт.
2. Науково-організаційний. Організація та участь у роботі різноманітних шкіл та тренінгів з обміну досвідом роботи центрів гендерної освіти у закладах вищої освіти. Участь у міжнародних науково-практичних конференціях, круглих столах, семінарах, виїзних засіданнях з гендерної проблематики.

3. Культурно-дозвіллевий. Розвиток здібностей та виявлення талантів кожної окремої особистості шляхом створення мистецьких секцій, студій, проведення майстер-класів, конкурсів та фестивалів творчих доробків з гендерної проблематики.
4. Інформаційний. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з гендерних питань серед студентської молоді та викладачів. Підготовка та розповсюдження інформаційних матеріалів з актуальних гендерних проблем сьогодення. Підготовка соціальної реклами, шляхом залучення студентської молоді. Розміщення інформаційних матеріалів на сайті Університету.

РЕЗУЛЬТАТИ

Гендерний центр увійшов до Всеукраїнського осередку центрів гендерної освіти України.

Діяльність Гендерного центру зорієнтована на розробку науково-дослідної теми кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини «Актуальні проблеми соціально-педагогічної теорії та практики» (державний реєстраційний номер 0111 U 00 75 47).

З метою створення інклюзивного і безбар'єрного освітнього середовища в умовах закладу вищої освіти Гендерний центр ініціював розробку двох гендерних паспортів: «Гендерного паспорту УДПУ імені Павла Тичини», який містить об'єктивну інформацію про гендерну ситуацію в університеті, відображає просвітницьку роботу, яку проводить ГЦ УДПУ імені Павла Тичини, окреслює перспективні напрямки дослідження в цій сфері та надає рекомендації для подальшого впровадження принципів гендерної рівності та справедливості в освітнє середовище. Та «Гендерного паспорту факультету соціальної та психологічної освіти УДПУ імені Павла Тичини», який містить об'єктивну інформацію про гендерну ситуацію факультету, відображає просвітницьку роботу, яку проводить ГЦ УДПУ імені Павла Тичини, окреслює перспективні напрямки дослідження в цій сфері та надає рекомендації для подальшого впровадження принципів гендерної рівності та справедливості в освітнє середовище факультету.

Систематично організовуються науково-дослідницькі, науково-організаційні та виховні заходи, спрямовані на дослідження, вивчення та поширення гендерної компетентності в університетському середовищі.

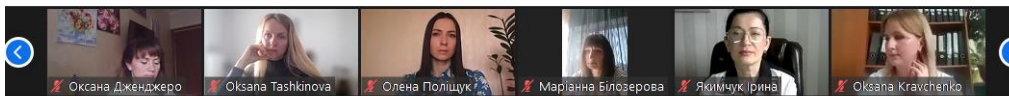
Розроблено навчальну дисципліну «Гендерна соціалізація дітей та молоді з особливими освітніми потребами», яка пропагує ідею соціально-психологічної рівноваги статей та взаємозамінності гендерних ролей, повноти розвитку індивідуальності, гармонійної цілісності особистості незалежно від її статевої належності.

Організовано роботу науково-дослідного гуртка «Марс-Венера». Де здобувачі займаються дослідженням принципів гендерної рівності, контроль за дотриманням прав жінок, розвиток гендерної грамотності.

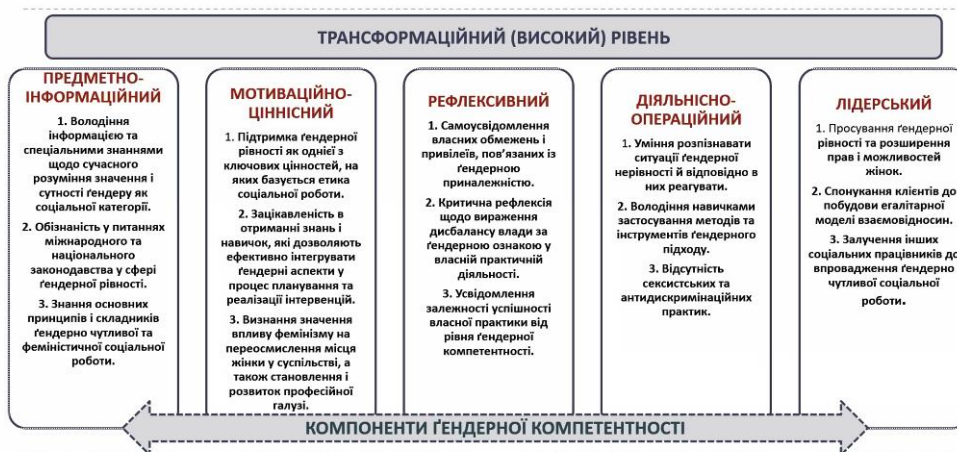
Учасники центру взяли участь у проєкті «Посилення жіночого політичного лідерства у територіальних громадах Київської і Черкаської областей» у партнерстві з Міжнародним благодійним фондом «Небайдужі». А також у проєкті Національної Ради Жінок України «Доступ до верховенства права жінок, які постраждали від насильства» в Рівненській, Черкаській та Чернігівській областях за підтримки Посольства Королівства Нідерландів в Україні.

За ініціативи Гендерного центру на факультеті соціальної та психологічної освіти кожного року проходить обласний конкурс студентських та учнівських наукових робіт «Сім'я від А до Я».

Також діє науковий проєкт з написання колективних монографії на тему: «Жінки в історії професійної соціальної роботи». Мета праці – висвітлення еволюції і простеження динаміки репрезентації ролі особистості в історії інституалізації соціальної роботи як професійного виду діяльності в країнах Західної Європи та США; вивчення та узагальнення досвіду видатних жінок та чоловіків, які здійснили значний внесок у цій сфері, здійснюючи перші спроби теоретичних підходів до соціальної роботи та ініціюючи відповідні практики (як за кордоном, так і в Україні). Нині (2023 р.) уже сформовано IV-й том монографії «Роль персоналії в історії професійної соціальної роботи».

Гендерно трансформаційний рівень сформованості гендерної компетентності (3)

▶ 14

Семигіна Т., Ярошенко А., 2022

Уже шостий рік поспіль 31 травня на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти». Співорганізаторами конференції є Інститут проблем виховання НАПН України, Національна рада жінок України, Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради, Рівненський державний гуманітарний університет, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

У 2022 році в межах конференції з нагоди Дня захисту дітей відбувся онлайн-стрім «Діти. Мир. Безпека» з обговорення найгостріших і найболючіших ситуацій злочинної війни, щодо підтримки знищених закладів освіти в ОТГ Велика Димерка на Київщині.

Учасники центру беруть участь у конференціях та семінарах міжнародного та всеукраїнського рівнів та популяризують результати наукових досліджень публікуючи підручники, посібники, монографії, статті різних рівнів та тези.

Здійснено підготовку здобувачів вищої освіти до участі у II етапі Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт: Лисенко А., наукова робота «Гендерний центр в умовах закладу вищої освіти: досвід УДПУ імені Павла Тичини», II етап Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із галузі «Гендерні дослідження» (науковий керівник: О.О. Кравченко); Федотова Л., наукова робота «Культурно-рекреаційно-туристична Черкащина: з досвіду реалізації проекту» (науковий керівник: О.О. Кравченко);

Здобувачка Phd Песоцька Ю. отримала диплом III ступеня Всеукраїнського конкурсу наукових робіт імені Олександра Яременка «Актуальні проблеми молодіжної та сімейної політики» (науковий керівник – проф. О. Кравченко); здобувачка Phd Песоцька Ю. отримала диплом I ступеня в Інклюзивному конкурсі «Точки дотику» в рамках реалізації Міжнародної програми розвитку інклюзивних спільнот (науковий керівник – проф. О. Кравченко); студентка 4 курсу отримала диплом III ступеня в Інклюзивному конкурсі «Точки дотику» в рамках реалізації Міжнародної програми розвитку інклюзивних спільнот (науковий керівник – проф. О. Кравченко).

Запрошуємо до співпраці!

**Зоя Залібовська-Ільніцька,
кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри соціальних технологій
Житомирського державного університету ім. Івана Франка**

ГРУПА «ПРОФЕСІЯ ФАХІВЕЦЬ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ СУМІЖНИХ ПРОФЕСІЙ»

Основним суб'єктом, центральною дійовою особою будь-якої системи соціальної роботи є фахівець із соціальної роботи – це особа, яка має необхідні інтелектуальні, моральні, комунікативні, особистісні якості для виконання особливого, інтегрованого, універсального виду діяльності у соціальній сфері.

ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПРОЄКТУ: 04.04.2023 -05.05.2023

АКТУАЛЬНІСТЬ

На сьогодні зміст соціальної роботи є різним залежно від часу, соціальних, культурних та економічних умов. Оскільки ця діяльність є суспільним творінням, яке визначають: теоретичні розробки, дані наукових досліджень; політичні та законодавчі зміни; організаційні перетворення; засоби масової інформації, впливи суміжних професій, то неформальні заняття для фахівців соціальної сфери сприятимуть безперервній освіті (long life education), стануть важливим центром навчання лідерів нового покоління в Україні.

ОСНОВНА ІДЕЯ

На початку вивчення освітньої компоненти «Навчальна практика (технологічна)» здобувачами освіти було відвідано Житомирський міський центр зайнятості, де вони ознайомилися з діяльністю установи, вивчили технологію «Шляху до успіху», усвідомили процедуру підтвердження неформальної професійної освіти. Зазначене спонукало до створення групи «Професія фахівець соціальної сфери через призму суміжних професій», яка працюватиме поза академічним часом, сприятиме неформальній освіті студентів спеціальності 23 Соціальна робота.

. Гостьовий візит учасників проєкту до Житомирського міського центру зайнятості

Група «Професія фахівець соціальної сфери через призму суміжних професій» створена для неформальної просвіти майбутніх фахівців соціальної сфери зі специфікою своєї професії через призму суміжними професіями.

Ми практикуємо збагачення комунікативного досвіду майбутніх фахівців соціальної сфери, формуємо м'які навички(soft skills), завдяки яким майбутній фахівець соціальної сфери може успішно взаємодіяти в команді під час розв'язання будь-яких робочих завдань.

Проводимо заняття у формі гостьових візитів, де кожний учасник спілкується з фахівцями різних професій, може висловити власну думку, відчутти себе у ролі працівника певного закладу, усвідомити свою значимість та ін.

УЧАСНИКИ ПРОЄКТУ

Здобувачі освіти 2, 3 курсів у кількості 11 осіб. Вікова категорія: особи жіночої статті від 18 до 21 років.

ДОСЯГНЕННЯ ПРОЄКТУ

Упровадження практичних методик під час гостьових візитів сприяв обізнаності учасників проєкту щодо процедури виконання обов'язків фахівцями різних професій і значущості дій фахівця соціальної сфери.

Зустріч з Оксаною Куликівською, стейкхолдеркою, директоркою КЗ «Обласного соціального гуртожитку для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування», сприяла не тільки розумінню призначення установи (подібні заклади для тимчасового

проживання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, віком від 15 до 18 років, а також осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, віком від 18 до 23 років, мають створювати умови для соціальної адаптації осіб, що в ньому проживають, та сприяють їх підготовці до самостійного життя), а й спонукала здобувачів освіти до проведення консультацій на волонтерській основі для жителів гуртожитку з соціальних питань («Куди піти учитися?», «Як заробити гроші?», «Як написати резюме?» та ін.).

Гостьовий візит учасників проєкту до жителів КЗ «Обласного соціального гуртожитку для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування»

У Житомирській обласній бібліотеці для дітей та юнацтва https://www.facebook.com/libraryyun/?locale=ru_RU, у просторі для освітніх можливостей кожного здобувача освіти, важливої ланки між науковою комунікацією та освітою, учасники проєкту, здобувачі освіти були декілька разів на тиждень.

Виявили, що професійні обов'язки бібліотекарів суміжні з професією фахівця соціальної сфери; дізналися студенти і про безкоштовний простір для зустрічей, вистав,

тренінгів, що важливо на сьогодні для майбутніх фахівців соціальної сфери, відчували спрагу до паперової інформації, до книги, як джерела знань; скористалися нагодою почитати книги; відвідали безкоштовний курс «Школа жестової мови» та ін.

Гостьовий візит учасників проєкту до Житомирської обласної бібліотеки для дітей та юнацтва

У мистецькому просторі Житомирської обласної бібліотеки для дітей та юнацтва учасники проєкту зустрілися з художником, музикантом, справжнім патріотом України, – Павлом Гусеєвим. Подібні зустрічі допомагають усвідомити важливість творчої основи у

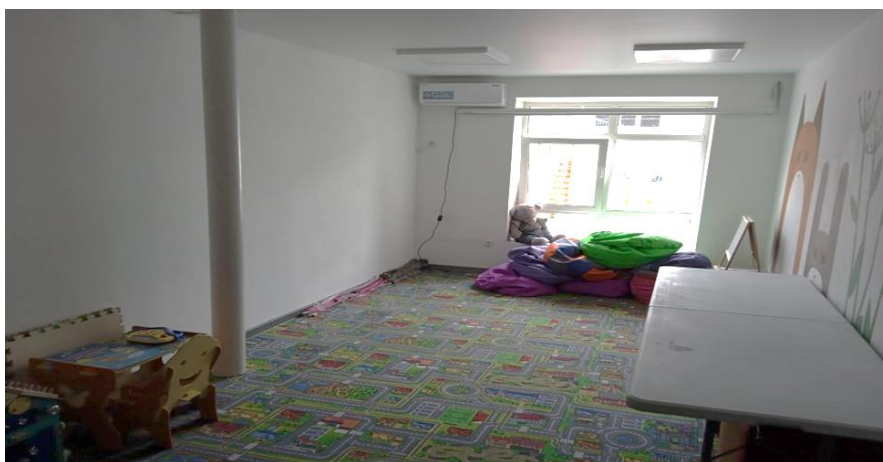
роботі фахівця соціальної сфери. Через призму професії художника, можна простежити яскраві кольори у діяльності фахівця соціальної сфери, коли мінімізується проблема клієнта (у клієнта відновлюється бажання жити; допомагати іншим та ін.)

Гостьовий візит учасників проєкту до Житомирської обласної бібліотеки для дітей та юнацтва на відкриття виставки картин Павла Гусєєва

Милосердя для деяких професій є основним обов'язком. Про це пересвідчилися члени проєкту, відвідавши Благодійний фонд «Карітас-Житомир», де працюють наші випускники і студенти.

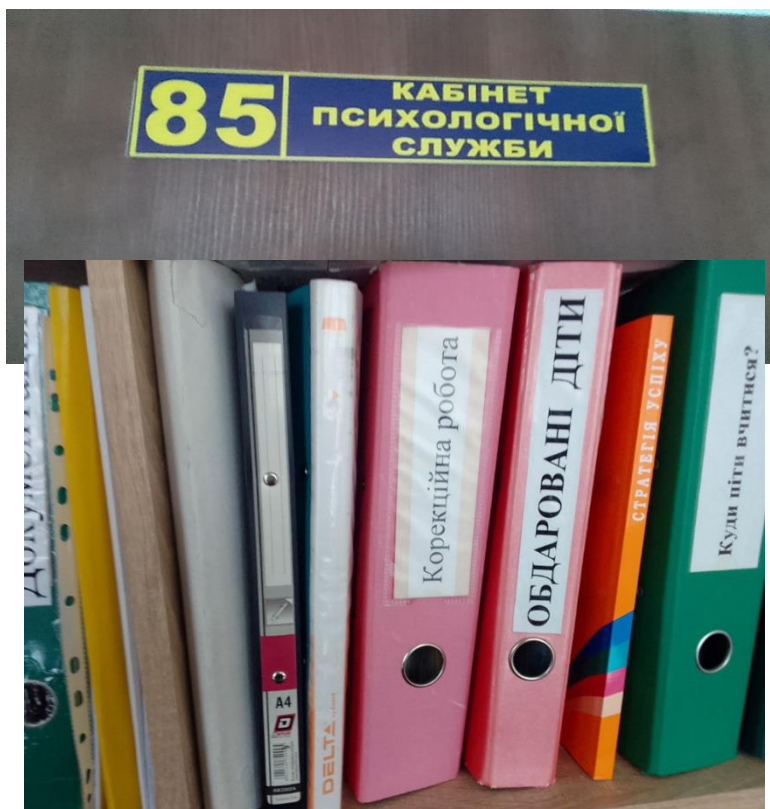

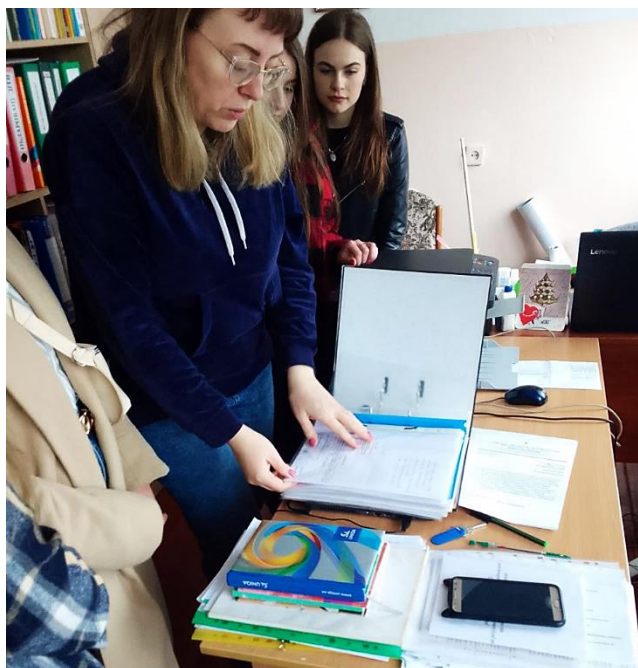

Гостьовий візит учасників проєкту до Благодійного фонду «Карітас-Житомир»

У Психологічному кабінеті ліцею №33 м. Житомира, погляди учасників проєкту зупинялися на шафах з документацією, грамотах, які висіли на стіні, а головне: захопила змістовна і захоплююча зустріч з соціальним працівником, практичним психологом, які задоволені своїм вибором професій.

Практичний психолог підкреслив партнерську взаємодію з соціальним педагогом у досягненні спільної мети? Dslvsnbnd

Гостьовий візит до членів Психологічної служби ліцею №33 м. Житомир

Безкоштовна локація «Дитяча точка Спільно (за сприянням unicef)» здобувачі освіти переконалися, що робота ЮНІСЕФ ґрунтується на емпіричних даних, суворих дослідженнях та продуманому аналізі, про це розповіли менеджери. Багато спільного є в професійних обов'язках фахівця соціальної сфери і менеджерів відповідних локацій: організація діяльності відповідної локації, участь у заходах, відповідальність за здоров'я та безпеку клієнтів, уміння швидко зорієнтуватися у нових іграх різної вікової категорії.

Гостьовий візит учасників проєкту до безкоштовної локації «Дитяча точка Спільно (за сприянням unicef)»

ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ЕТАП

Проведення круглого столу зі здобувачами 2-3 курсів спеціальності 23 Соціальна робота, з дирекцією відповідних закладів (Житомирський міський центр зайнятості, Житомирської обласної бібліотеки для дітей та юнацтва, КЗ «Обласного соціального гуртожитку для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування», ліцею №33 м. Житомира (членами Психологічної служби ліцею), Благодійного фонду «Карітас-Житомир», з менеджерами «Дитячої точки Спільно (за сприянням unicef)» та ін.) Виступи студентів на конференції.

ПІДГОТОВИЧЙ ЕТАП

Планування структури групи «Професія фахівець соціальної сфери через призму суміжних професій». Запис здобувачів вищої освіти до групи. Підготовка і презентаційний виступ.

РЕАЛІЗАЦІЙНИЙ ЕТАП

Систематичне проведення занять на різних локаціях (фото, звітна документація).

ОЦІНОЧНИЙ ЕТАП

Оцінка учасників щодо участі в заходах. Усне обговорення.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ЗАХОДІВ ПРОЄКТУ

Участь членів групи «Професія фахівець соціальної сфери через призму суміжних професій» у заходах Житомирського міського центру зайнятості, Житомирської обласної бібліотеки для дітей та юнацтва, КЗ «Обласного соціального гуртожитку для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування», ліцею №33 м. Житомира (членами Психологічної служби ліцею), Благодійного фонду «Карітас-Житомир», та ін.).

Відгуки про здійснену діяльність:

«Приємно бути
корисними»,
«Гречно дякуємо за
допомогу»

«Дуже дякуємо Вам.
Завжди раді Вас
бачити у нашій
бібліотеці»

Власні рефлексії учасників проєкту на різних локаціях

**Світлана Ситняківська,
докторка педагогічних наук, професорка кафедри соціальних технологій
Житомирського державного університету ім. Івана Франка**

**Інна Літяга,
кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри соціальних технологій
Житомирського державного університету ім. Івана Франка**

ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ВЕБІНАРІВ У РАМКАХ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

АКТУАЛЬНІСТЬ

Враховуючи військовий стан у країні, ЗВО не припинили навчальний процес в Україні, обираючи різні форми та методи навчання. Нами була обрана реалізація студентів під час проведення практичних занять за допомогою участі у вебінарах, тобто зустрічах у режимі реального часу, які проводяться в мережі Інтернет.

Ми обрали участь у вебінарах, тому що їх перевагами є:

1. інтерактивність, що передбачає характерну взаємодію ведучого та слухачів. Інформація обговорюється різними способами (запитання в текстовому чаті, голосовому режимі);
2. відсутність кордонів (можна перебувати у будь-якому просторі);
3. заощадження часу і грошей.

Також цей вибір був зумовлений тим, що платформи для вебінарів пропонують інструменти, щоб проводити онлайн-зустрічі максимально ефективно у режимі онлайн: багатостороння конференція, можливість завантаження презентацій та відео, текстовий чат, анкетування й голосування, проведення занять у режимі онлайн, проведення тестування, показ екрана свого комп'ютера, запис трансляції та можливість багаторазового перегляду.

ОСНОВНА ІДЕЯ

Залучення на базі кафедри соціальних технологій Житомирського державного університету імені Івана Франка студентів спеціальності 231 «Соціальна робота» до вебінарів стосовно соціальної тематики, головні ідеї яких вони у подальшому можуть використовувати при підготовці до практичних занять, написанні курсових та дипломних робіт і реалізації подальших практик, проєктів неформальної освіти.

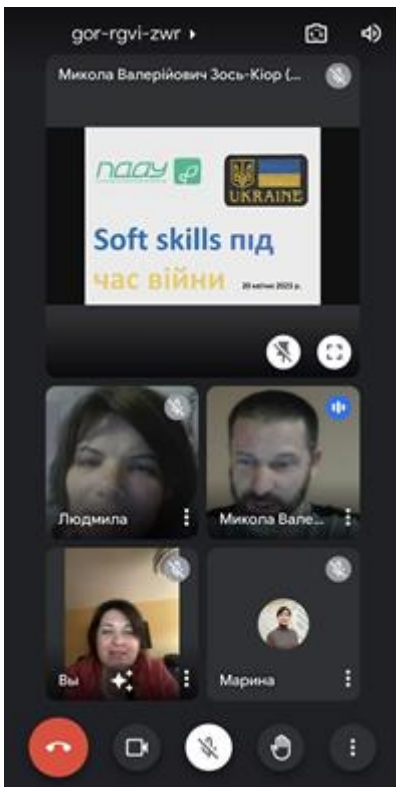
УЧАСНИКИ ПРОЄКТУ

Студенти спеціальності 231 «Соціальна робота» першого (бакалаврського рівня) у межах навчальних дисциплін «Актуальні проблеми соціальної сфери», «Методика соціальної роботи», «Технології соціальної роботи».

ЦІЛІ ПРОЄКТУ

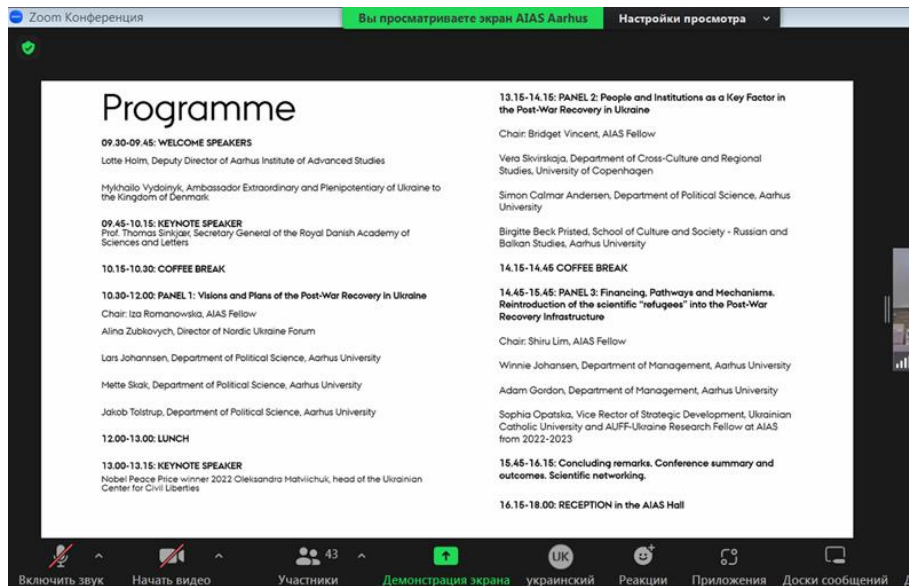
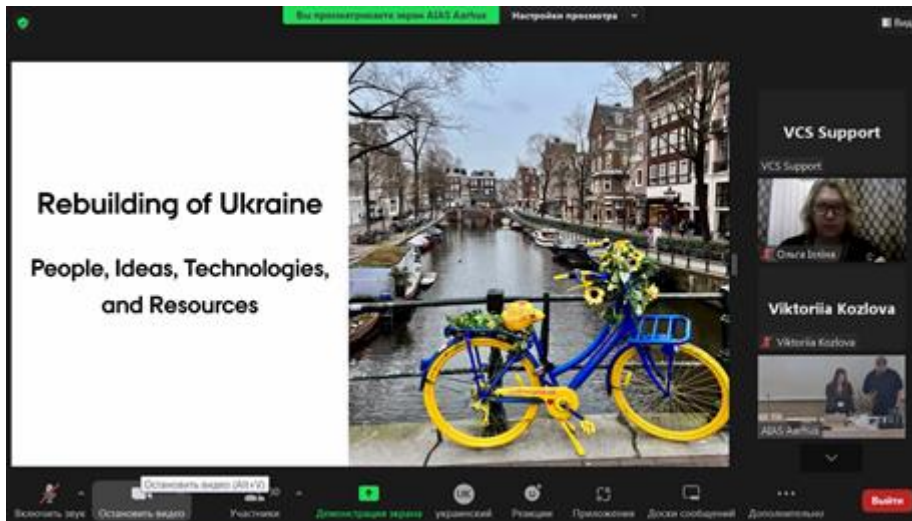
- Підвищити рівень професійної компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери шляхом організації неформального освітнього процесу у вигляді вебінарів щодо конструктивної взаємодії на рівні організаторів, викладачів, залучених спікерів та студентів;
- інтеграція освіти та життя у всіх можливих життєвих контекстах, враховуючи військовий стан;
- залучення студентів до вдосконалення свого освітнього розвитку для максимальної реалізації своїх знань, умінь та навичок, людських можливостей нашої країни.

ЗНАЧУЩІ РЕЗУЛЬТАТИ

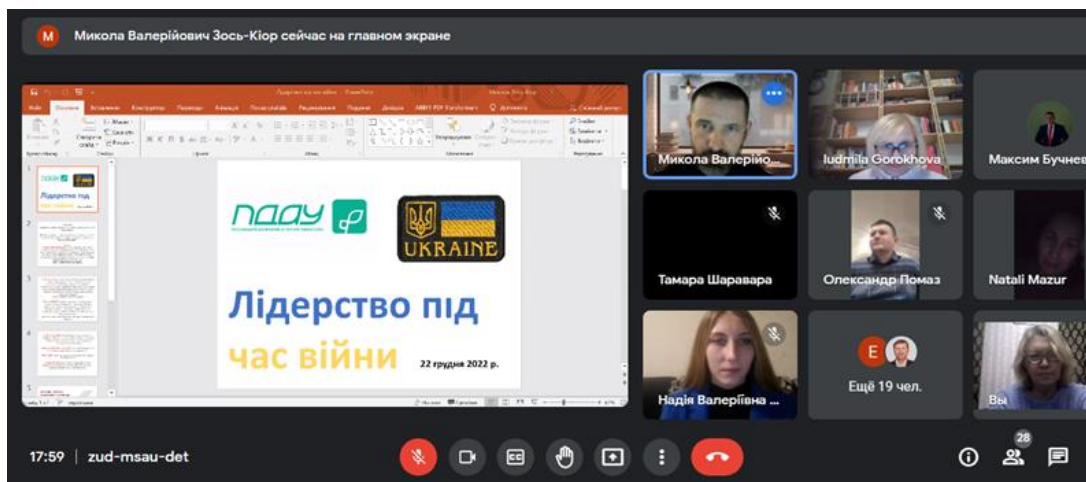

1. Вебінар на тему "Soft skills під час війни". Модератор заходу - професор кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету Микола ЗОСЬ-КІОР. Спікери - практики, громадські активісти, волонтери, військові, найкращі в темі.

2. Міжнародна конференція/ вебінар «Відбудова України: Люди, Ідеї, Технології та Ресурси». Орхуський Університет в Данії. Конференція/ вебінар організована Комітетом Наукових Стипендіатів AUFF-Україна при Орхуському Інституті Провідних Досліджень Орхуського університету. Обговорення сучасного стану соціально-економічного та науково-освітнього секторів в Україні; механізми повернення та реінтеграції тимчасово переміщених науковців; бачення та плани повоєнного відновлення України; фінансування, проєкти та ресурси післявоєнної відбудови України.

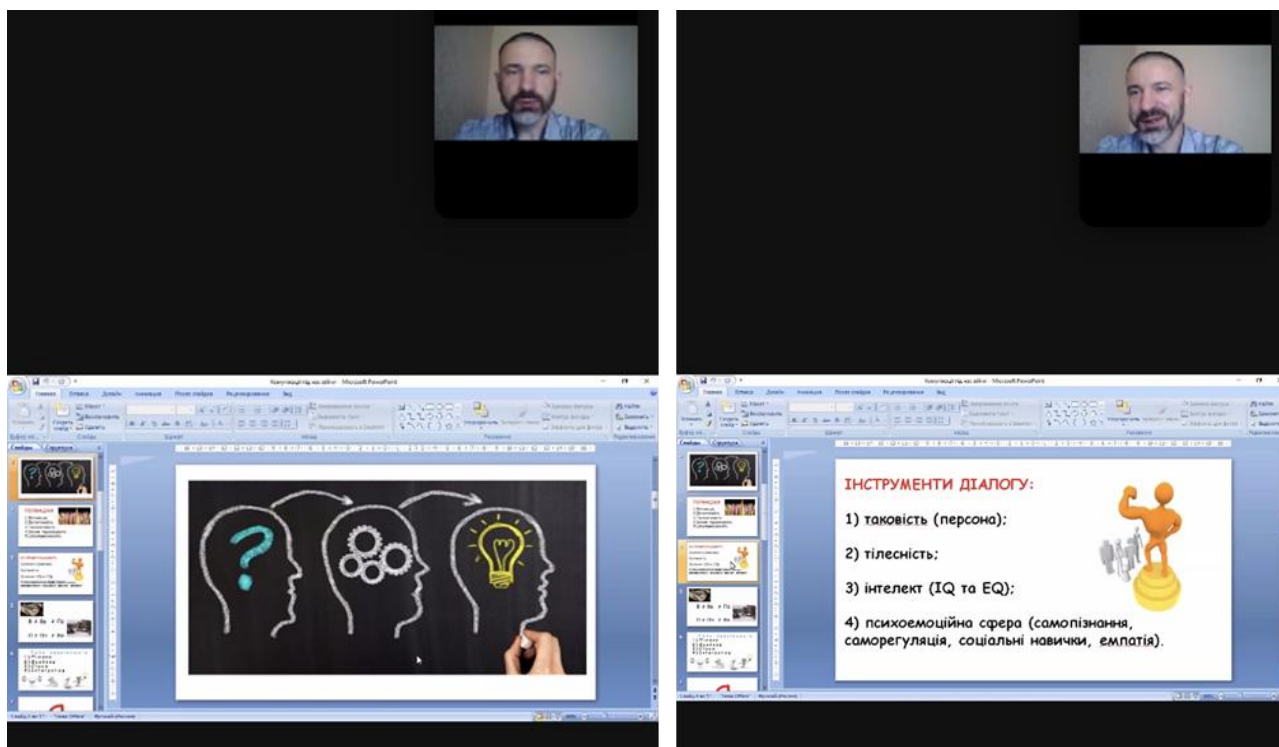
3. Вебінар на тему «Лідерство під час війни». Модератор заходу професор кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету Микола Зось-Кіор. Спікери - практики, громадські активісти, волонтери та військові.

4. Вебінар на тему: "Адаптація під час війни". Модератор заходу - професор кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету Микола Зось-Кіор. Спікери - практики, в тому числі закордонні, громадські активісти, волонтери, військові, найкращі в темі.

5. Вебінар на тему «Комунікація під час війни». Модератор онлайн-лекції - доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету Микола Зось-Кіор посприяв визначенню власного типу комунікатора та визначити правила спілкування під час війни.

ОСНОВНІ ЗАХОДИ ПРОЄКТУ

- Вебінар "Soft skills під час війни".
- Міжнародна конференція/ вебінар «Відбудова України: Люди, Ідеї, Технології та Ресурси».
- Вебінар «Лідерство під час війни».
- Вебінар "Адаптація під час війни".
- Вебінар «Комунікація під час війни».

Світлана Коляденко,
кандидатка педагогічних наук, доцентка, завідувачка кафедрою соціальних
технологій
Житомирського державного університету ім. Івана Франка
social.technol@zu.edu.ua

Катерина Бабенко,
авторка персонажу “Кролик Кетрик” та соціальних наклейок-стікерів з
метою популяризації здобуття освіти та професії у сфері соціальної
роботи серед молоді
workmailukb@ukr.net

КОНКУРС СОЦІАЛЬНОЇ РЕКЛАМИ “ВИСВІТЛЮ. ПРОЛЛЮ СВІТЛО НА ПРОБЛЕМИ СВІТУ”

ОФІЦІЙНІ СТОРІНКИ КОНКУРСУ: **ФЕЙСБУК** “ВИСВІТЛЮ”
[HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/PROFILE.PHP?ID=100090543976765](https://www.facebook.com/profile.php?id=100090543976765)
ІНСТАГРАМ “VYSVITLIU” [HTTPS://WWW.INSTAGRAM.COM/VYSVITLIU/](https://www.instagram.com/vysvitliu/)

АНОТАЦІЯ ПРОЄКТУ

Конкурс соціальної реклами «ВиСВІТлю. Проллю Світло на проблеми Світу» (далі – Конкурс) проводиться Кафедрою соціальних технологій соціально-психологічного факультету Житомирського державного університету імені Івана Франка спільно з Катериною Бабенко, авторкою персонажа «Кролик Кетрик». Крім того, співorganizаторами конкурсу стали:

- Житомирський обласний центр соціальних служб (директор – Антіпова Ганна Валентинівна;
- Житомирський міський центр соціальних служб міської адміністрації (директор – Юрченко Ольга Іванівна, Заступник директора – Шень Тетяна;
- Благодійна організація «100% життя. Київський регіон» (директор- Святюк Олена Василівна).

Був реалізований у березні - травні 2023 року.

АКТУАЛЬНІСТЬ ДАНОГО ПРОЄКТУ ПОЛЯГАЄ В ТОМУ,

що сьогодні молодь зіштовхується з безліччю соціальних проблем, які існують в суспільстві та стосуються їх особисто, впливають на соціалізацію та подальше

становлення в соціумі. Деякі з них спричинені війною та створюють нові виклики серед молодих людей та пошук шляхів для їх подальшого вирішення.

ОСНОВНА ІДЕЯ ПРОЄКТУ

полягає у залученні учнів та студентів до неформальної освіти у соціальній роботі за допомогою проведення конкурсу соціальної реклами та можливості висвітлити проблеми сьогодення, з якими зіштовхується молодь, українське суспільство та весь світ. А також - активізації позиції молодих людей проявити себе, висвітлити ту проблему, яка хвилює саме їх, привернути увагу громадськості та знайти шляхи її вирішення. Використання власної креативності, вмінь та навичок, сучасних технологій через створення соціальної реклами у вигляді малюнку, плакату, фотоплакату, відеоролику, реалізувавши власні ідеї та доповнивши влучним меседжом, - усе це спонукатиме молодь до створення власних проєктів у майбутньому, пошуку шляхів вирішення та покращення стану певної соціальної проблеми. Загалом впливатиме на формування молодіжної політики, яка включає в себе питання пов'язані з формуванням та вихованням молоді, її соціалізацію та реалізацію в суспільстві.

УЧАСНИКИ ПРОЄКТУ

Учнівська та студентська молодь міста Житомира, які долучились до висвітлення актуальних соціальних проблем, шляхом створення соціальної реклами у різних форматах ("малюнок", "фотоплакат", "плакат", "відеоролик"), проявивши власну активну життєву позицію, інтелектуальні, творчі та креативні здібності щодо певної соціальної проблеми.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПРОЄКТУ

- об'єднання зусиль навчальних закладів та громадськості з метою формування активної життєвої позиції молодих громадян міста;
- створення умов для інтелектуального, творчого та креативного розвитку учнівської та студентської молоді;
- сприяння розповсюдженню соціальної реклами учасників, що висвітлює актуальні соціальні проблеми.

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОЄКТУ

Залученні 34 представники учнівської та студентської молоді міста Житомира; висвітлення та привернення уваги громадськості до найбільш актуальних соціальних проблем, серед яких: соціальна реклама антимілітарного змісту "Все буде Україна"; здорового способу життя "За здоровою молоддю - майбутнє України"; захисту материнства та дитинства "Чужих дітей не буває"; безпеки життєдіяльності "Безпечна країна - Україна";

проти обмеження свободи та приниження гідності “Вільні люди творять майбутнє”; міжстатеві стосунки “Ми різні - але рівні”; толерантності “Свобода народам - свобода людині”; прояв власної ініціативи щодо висвітлення проблеми небайдужості та захисту тварин.

Реалізація даного проєкту свідчить про свідому позицію молодих людей та розуміння ними актуальних проблем суспільства, привернення уваги до них та спонукання до подальшого вирішення самою ж молоддю, реалізацію власних ініціатив та проєктів, здобуття кваліфікованої освіти у сфері соціальної роботи, вплив на формування молодіжної соціальної політики в Україні. Адже молодь - це потужний майбутній ресурс країни, який творить її майбутнє.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЄКТУ СКЛАДАЛАСЯ З ТРЬОХ ЕТАПІВ:

ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП

Написання Положення конкурсу та орієнтовних тематик конкурсних робіт соціальної реклами, створення офіційних сторінок на платформах “Фейсбук” та “Інстаграм”.

ЕТАП РЕАЛІЗАЦІЇ

Запуск афіші про старт конкурсу та розміщення Положення на офіційних сторінках; прийом робіт учасників; публікація робіт; голосування за роботи учасників конкурсу в соціальних мережах.

ЗАВЕРШАЛЬНИЙ ЕТАП

Підведення підсумків конкурсу та визначення переможців членами журі. Нагородження переможців та відзначення учасників конкурсу дипломами.

ОСНОВНІ ЗАХОДИ ПРОЄКТУ

Розміщення та розповсюдження соціальної реклами учасників конкурсу в соціальних мережах.

ДОДАТКИ

“Дякуємо за такі конкурси для молоді”, - саме так відгукуються учасники проєкту у коментарях. Це свідчить про важливість проведення такого формату заходів для молоді – конкурсу на постійній основі як можливість неформальної освіти та самореалізації для молоді.

Вікторія Безсмертна,
 директорка Інституту креативних інновацій
 Молодіжного центру Житомирщини
 провулок Скорульського, 3, Zhytomyr, Ukraine, kreativ.im
 Електронна адреса: youth@kreativ.im

МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР ЖИТОМИРЩИНИ #KREATIV_SPACE

Молодіжний центр Житомирщини #kreativ_shase – простір для молодих людей, де ТИ можеш розвиватися, з користю проводити час, працювати, спілкуватися, провести захід і просто бути собою.

Учасники проєкту: молодь Житомирщини.

ЦІЛІ ПРОЄКТУ

Підтримка та розвиток молодих людей Житомирської області.

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОЄКТУ

Напрями діяльності: розвиток життєвих навичок, soft and hard skills, ментальна підтримка, культурно-мистецькі заходи, організація змістовного дозвілля, молодіжна робота в громадах.

ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ

Заходи неформальної освіти, майстер класи, психологічні консультації, коучинг, коворкінг, менторський супровід проведення заходів молодих людей.

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ЗАХОДІВ ПРОЄКТУ: ТИПОВИЙ ПЛАН РОБОТИ МЦ

ПН (1.05)

17:00 — МК “Картинна афірмація”

17:30 — Вечір кіно та чаю

ВТ (2.05)

16:00-16:45 – English speaking club teenagers (11-13 років)

17:00-18:00 – English speaking club teenagers (13-14 років)

17:00 — Підготовка до НМТ з математики від Sweet teacher

17:00 — Книжковий клуб

17:30 — Чайна церемонія

СР (3.05)

16:00 — Підготовка до НМТ: Українська мова від Катерини

16:00 – МК “Ліпка з глини”

17:00 — Підготовка до НМТ з математики від Sweet teacher

17:30 – Йога

ЧТ (4.05)

17:00 — Підготовка до НМТ з математики від Sweet teacher

17:00 — Кіномайстерня

17:30 — Арт-терапія з психологинєю Юлією

17:30 — Вечір кіно та чаю

ПТ (5.05)

15:00 – Kreativ_мандри у Gnatyuk Art Center

18:00 — “Інтернет дофамін: насолода чи заміна щастю?”

18:00 — Вечір настілок

СБ (6.05)

15:00 — English speaking club з Вікторією

16:00 — Дебатний клуб

16:00 — Звукова медитація

17:00 — тренінг “Волонтерство – це БАЗА”

НД (7.05)

14:00 — Кіномайстерня

15:00 — Заняття з математики від Юлії

16:00 — МК “Малюнок по склу”

16:00 — “Давай попшекаємо” для підлітків

Лариса Харчук,
директорка комунального закладу “Міські публічні бібліотеки”
Житомирської міської ради під брендом “ЛІТтера”
ukrdim21@ukr.net; +38(067)791-24-04
м. Житомир, вул. Добровольчих батальйонів, 3.

Катерина Бабенко,
провідна методистка відділу методично-бібліографічної роботи
workmailukb@ukr.net; +38(096)535-47-62.

МУЗЕЙНИЙ ПРОСТІР “ЗЕМЛЯКОРЕН”

zemlyak-metod@ukr.net

АКТУАЛЬНІСТЬ ДАНОГО ПРОЄКТУ

Даний проєкт спрямований задовольнити освітні, культурні потреби молоді. Музейний простір можна віднести до неформальних освітніх послуг, адже відвідувачі вивчають біографію постаті, його твори, історичну складову та її вплив на сьогодення. Бібліотека є культурним, освітнім, дозвіллевим, соціальним та волонтерським простором, у центрі якого насамперед людина та спілкування. Створенню музейного простору передував проєкт “Земляк і земляки”, який об’єднував культурну та літературну інтелігенцію Житомирщини. Читачі та друзі бібліотеки почали приносити речі, які були характерні для тієї епохи. Так виник музейний простір “ЗемлякOPEN”, поєднання бібліотеки та імпровізованого музею. Цей проєкт відкриває літературні таланти Житомирщини, які є невід’ємною частиною історії та культури нашого краю. Василь Земляк – видатний український письменник і кіносценарист, лауреат Шевченківської премії. Тривалий час працював у Житомирі в редакції газети «Житомирщина», навчався на агронома в Житомирському сільськогосподарському інституті. На Житомирщині з ініціативи обласної організації Національної спілки письменників України заснована щорічна літературна премія ім. Василя Земляка. Зараз в Центральній міській бібліотеці імені Василя Земляка проводяться екскурсії музейним простором “ЗемлякOPEN”.

ОСНОВНА ІДЕЯ ПРОЄКТУ ПОЛЯГАЄ В ТОМУ,

щоб за допомогою сучасних діджитал-технологій, використовуючи інтерактивні культурні продукти нестандартно, представити постать письменника та залучити учнівську та студентську молодь міста Житомира та області до вивчення культурної спадщини й історії рідного краю.

ПРОЄКТ СТАТУВАВ

у березні 2023 року до відзначення 23 квітня 100-річчя від дня народження Василя Земляка (згідно з ПОСТАНОВОЮ Верховної Ради України "Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2022-2023 роках"), ім'я якого носить Центральна міська бібліотека ім. Василя Земляка міста Житомира, яка знаходиться за адресою: вул. Добровольчих батальйонів, 3.

Проєкт діятиме на постійній основі.

СПІВОРГАНІЗАТОРАМИ ПРОЄКТУ СТАЛИ:

- управління культури та туризму Житомирської обласної військової адміністрації;
- обласна організація Національної спілки письменників України;
- управління культури Житомирської міської ради;
- посольство Чеської Республіки в Україні;
- ГО "Житомирська спілка волинських чехів";
- ГО «Гелендерські чехи».

Учасники: учнівська та студентська молодь міста Житомира та області.

ЦІЛІ ТА ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

Популяризація та залучення учнівської та студентської молоді до вивчення культурної спадщини України, історії рідного краю у форматі інтерактивних екскурсій із використанням сучасних діджитал-технологій.

РЕЗУЛЬТАТИ

Вже проведено 21 екскурсію та прийнято близько 455 відвідувачів не тільки з Житомирської міської територіальної громади, а й з інших громад Житомирщини.

ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ

ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП

концепція та оснащення музейного простору речами 50-70-хх років; підготовка матеріалів для створення культурних продуктів; інформаційний супровід та реклама.

ЕТАП РЕАЛІЗАЦІЇ

відкриття музейного простору "ЗемлякOPEN", презентація культурних продуктів.

ЗАВЕРШАЛЬНИЙ ЕТАП

проведення екскурсій та показ культурних продуктів.

ОСНОВНІ ЗАХОДИ ПРОЄКТУ

Насамперед відвідувачі екскурсії знайомляться з Центральною міською бібліотекою, якій 22 липня 1983 року було присвоєно ім'я письменника Василя Земляка. На першому поверсі оглядають виставку картин "Українське село" житомирського художника Миколи Максименка (якому у 2024 р. виповниться 100 років в рамках проєкту "Земляк і земляки"), адже Василь Земляк у своїх творах висвітлював тему українського села.

Під час екскурсії музейним простором презентуються культурні продукти: "InstaStories Василя Земляка" про його життєвий та творчий шлях; відеопрезентація "Онлайнмузей Василя Земляка"; відеоретроспектива "Я поведу вас у вічність" із відтворенням атмосфери 50-70-хх років письменника; лепбук PROВасиля Земляка "Співець рідної сторони" - інтерактивна 3D-книжка, що дозволяє досліджувати творчу особистість письменника від "А" до "Я" в ігровій формі. Також презентуються цікаві факти про життя Василя Земляка в Житомирі, згадується про меморіальні дошки пам'яті письменника, перша з яких знаходиться за адресою вул. Лятошинського, 16, у колишньому приміщенні редакції газети "Житомирщина", де він працював з 1946 по 1958 роки; друга – за адресою вул. Добровольчих батальйонів, 3, у приміщенні Центральної міської бібліотеки. Презентується трейлер культової стрічки "Вавилон ХХ", яка займає 10-ту позицію у списку 100 найкращих фільмів в історії українського кіно та знята за мотивами роману Василя Земляка "Лебедина зграя" режисером Іваном Миколайчуком про перші кроки примусової колективізації в українському селі.

Розповідається про щорічну премію ім. Василя Земляка, яка діє з 2010 року, фундаторами якої є родина Колосівських. Її лауреати отримують грошову підтримку та почесні дипломи за творчі набутки в царині української літератури від засновників премії Житомирської обласної організації Національної спілки письменників.

Кожен відвідувач екскурсії може долучитись до книжкового марафону "ЧитоКвітень", присвячений читанню творів письменника та написати власний відгук на твори Василя Сидоровича. Також відвідувачі запрошуються до участі у Всеукраїнському літературознавчому конкурсі "ВСЕСВІТ ЗЕМЛЯКА" учнівської та студентської творчості, присвячений 100-річчю від дня народження Василя Земляка. Конкурс проходитиме з 01 травня 2023 року до 31 грудня 2023 року. Детальніше ознайомитись із Положенням Конкурсу можна на сайті littera.zt.ua.

Родзинкою екскурсії є унікальна можливість побачити історичні архівні кадри з фондів Центрального державного аудіовізуального та електронного архіву України із живим образом та голосом Василя Земляка. А ще унікальними стали висаджені біля бібліотеки ясени із села Миколаївки представниками чеської громади, де проживав письменник і які стали символічним зв'язком між Житомирщиною, Вінниччиною та Чехією.

ДОДАТКИ

Юні відвідувачі із цікавістю поринають у світ письменника, світ його думок, речей образів та символів. Вони у захваті від «гаджету» письменників 70-80-хх років минулого століття - друкарської машинки, пробують надрукувати власний текст, не використовуючи смартфон, оглядають експонати, пізнають для себе цікаві речі тієї епохи, в якій жив та творив Земляк. Із задоволенням гойдаються на справжній гойдалці з роману «Лебедина згряя», яка також присутня і у фільмі «Вавилон ХХ», знятого за його мотивами. А ще обожають фотографуватись та робити селфі на згадку. Усі фото розміщуються на офіційних сторінках у Фейсбук - «ЛІТтера - бібліотеки» міста Житомирата та в «Інстаграм» - «littera_zt».

Головне те, що молодь відкриває для себе творчу постать Василя Земляка та про те, як бути письменником, вивчають історичні події того часу.

“Було реально класно!”, “Було дуже, навіть дуже цікаво слухати”, - саме така реакція відвідувачів на екскурсію музейним простором “ЗемлякOPEN”. Завітайте і ви!

**Наталія Сейко,
докторка педагогічних наук, професорка кафедри соціальних технологій
Житомирського державного університету ім. Івана Франка**

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ: НЕФОРМАЛЬНИЙ КОМПОНЕНТ

Практико орієнтована професійна підготовка фахівців соціальної сфери складає основу загальної концепції формування загальних, спеціальних компетентностей студентів, а також розвитку їхніх soft skills, тобто здатності працювати в команді, підтримувати ефективні комунікації, здійснювати соціальне адміністрування, розвивати свої проектні здібності тощо. В останні роки, коли фахівці соціальної сфери прийняли на себе значущу місію соціального супроводу численних категорій клієнтів, постраждалих внаслідок російської агресії, практичні знання, вміння й навички стають запорукою успішного професійного становлення та зростання досвіду професійної діяльності в реальних умовах воєнного стану. Саме тому різні види навчальних (виробничих) практик динамічно змінюють свій цільовий та змістовий контекст, дедалі більше наближують студентів до умов реальної професійної діяльності в соціальних установах, закладах, організаціях. Попри те, що навчальна практика з соціальної роботи є формально зумовленим компонентом освітньої програми «Соціальна робота. Соціальна педагогіка», в Житомирському державному університеті імені Івана Франка її зміст постійно оновлюється, виходячи з реальних умов навчання та майбутньої професійної діяльності студентів цієї спеціальності. Отже, неформальний контекст навчальної практики має бути спрямований на розвиток всіх названих вище професійних компетентностей і забезпечувати студентам успішне входження в професію після завершення навчання в магістратурі. Крім того, неформальний аспект навчальної практики, на нашу думку, уможливорює студентіві формування належної діагностичної основи для виконання дипломної роботи з обраної теми.

УЧАСНИКИ ПРОЄКТУ

Магістри першого року навчання, 9 осіб, які виконували неформальні завдання з навчальної практики з соціальної роботи, та проводили їх презентацію в он-лайн формі. Навчальна практика з соціальної роботи для студентів магістратури за спеціальністю «Соціальна робота. Соціальна педагогіка» проводиться, як правило, в квітні упродовж трьох тижнів. Освітня програма передбачає аудиторну форму реалізації завдань цієї практики, проте з урахуванням реальних засад практико орієнтованої підготовки студентів в умовах військового стану (коли частина студентів перебуває на військовій службі в Збройних Силах України, знаходиться на індивідуальному плані організації навчання

тощо) названа практика набуває форм змішаної форми її організації. У зв'язку з цим упродовж 2022-2023 років у Житомирському державному університеті імені Івана Франка накопичується досвід проведення навчальної практики з соціальної роботи, виходячи з реальних умов життєдіяльності університету та кожного окремого студента, тобто неформальний підхід до формального компонента освітньої програми.

Проєкт тривав упродовж квітня 2022 та квітня 2023 року.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ПРОЄКТУ

Метою проєкту із включення та реалізації неформального компонента в ході навчальної практики з соціальної роботи є формування у студентів загальних та спеціальних компетентностей з майбутнього фаху за допомогою репрезентації діяльності соціальних установ, організацій та закладів на території України.

ОСНОВНИМИ ЗАВДАННЯМИ ПРОЄКТУ Є:

- удосконалення і закріплення теоретичних знань магістрантів щодо організації діяльності центрів, громадських організацій, установ соціального спрямування, що надають широкий спектр соціальних послуг;
- ознайомлення зі змістом науково-дослідної роботи центрів, громадських організацій (Житомирський міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, Житомирський обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, ГО «Паритет», благодійні та громадські організації соціального спрямування та ін.);
- опанування технологічними аспектами професійної діяльності спеціалістів різного профілю, що працюють у навчально-виховних та соціальних закладах;
- стимулювання розвитку науково-дослідних та творчих здібностей майбутніх соціальних працівників.

ПРИКЛАДИ ПОСТАНОВКИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПРАКТИКИ З СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Для зручності застосованого нами неформального підходу до проведення практики ми щорічно розробляємо її календарний план, сконцентрований навколо мети та завдань практики. Так, у 2022-2023 рр. до календарного плану цієї практики ми віднесли:

1. Вивчення організаційних моделей спеціалізованих соціальних установ;
2. Ознайомлення з діяльністю управлінь у справах сім'ї, молоді та спорту, департаментів праці, соціальної політики обласних державних адміністрацій, а також ЦСССМ як підрозділів, що забезпечують соціальний супровід найбільш уразливих категорій населення України;
3. Аналіз змісту діяльності навчальних закладів соціальної реабілітації - спеціалізованих шкіл-інтернатів, загальноосвітніх шкіл соціальної реабілітації, професійних училищ соціальної реабілітації тощо (вивчення досвіду через оприлюднену інформацію);

4. Ознайомлення з інноваційними формами і методами надання соціальних послуг з боку соціальних установ та закладів (аналіз досвіду апробації означених інновацій в різних регіонах України);

5. Вивчення основних засад діяльності міжнародних та вітчизняних громадських організацій, що реалізують свою діяльність в соціальній сфері (організація Товариства Червоного Хреста, ГО «Карітас» та «Карітас-Спес», конфесійних громадських організацій, волонтерських структур тощо).

У процесі ознайомлення з діяльністю представлених вище соціальних закладів та установ студенти мають виконати низку завдань практико орієнтованого змісту, а саме:

1) Створити модель і презентацію Спеціалізованої соціальної служби в окремій територіальній громаді (з визначенням: 1) мети, 2) завдань, 3) принципів, 4) методів, форм, засобів діяльності певної спеціалізованої служби, 5) передбачуваного терміну її функціонування (півроку, рік, 2-3 роки, по мірі вирішення проблеми, постійно і т.п.). При цьому на вибір студентам пропонується близько 20 різних спеціалізованих соціальних служб, як-от: Спеціалізована соціальна служба «Школа волонтерів», Консультаційний пункт центру Соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у жіночих консультаціях, Спеціалізована соціальна служба соціальної підтримки сімей, членами яких є особи з невиліковними хворобами (або хворобами, що потребують тривалого лікування), Спеціалізована соціальна служба соціальної підтримки дитини, яка зазнала жорстокого поводження, Спеціалізована соціальна служба соціальної підтримки осіб, які зазнали шкоди у наслідок пандемії COVID-19 тощо;

2) Розробка порівняльної таблиці діяльності Департаментів праці, соціальної та сімейної політики двох обласних державних адміністрацій на території України (за показниками: структура департаменту; наявність нормативних документів, що регламентують їх діяльність; наявність підвідомчих установ та їх характеристика);

3) Аналіз останніх новин\подій\акцій міського Центру зайнятості з обґрунтуванням їх соціального змісту;

4) Аналіз діяльності одного з навчальних закладів соціальної реабілітації на території України (з визначенням категорії осіб, для яких призначено заклад; основних напрямів діяльності; інноваційних форм та методів роботи; кількості та специфіки залучених фахівців; узагальнень та пропозицій стосовно діяльності закладу соціальної реабілітації);

5) Опис інноваційної моделі надання соціальних послуг (зміст моделі; її основні переваги; основні недоліки). Студентам пропонується на вибір аналіз досвіду роботи різноманітних моделей надання соціальних послуг, як-от: «Школа безпеки для літніх людей» «Соціальний туризм», «Санаторій вдома», «Кейс-метод в наданні соціальних

послуг», «Соціальна адаптація дітей з сімей, що опинилися в складних життєвих обставинах», «Модель соціального супроводу внутрішньо переміщених осіб» та ін.

Попри певну усталеність структури та змісту календарного плану практики, студенти мають можливість вносити свої (передовсім, неформальні) зміни до форм та методів її проведення. Насамперед, ці інноваційні зміни з боку студентів передбачають підготовку з їхнього боку реальних чи віртуальних презентацій діяльності окремих соціальних закладів, установ, організацій. Особливо значущим вважаємо той факт, що переважна більшість представлених студентами соціальних закладів, організацій, установ – це нинішнє чи майбутнє місце їхньої роботи після завершення навчання на спеціальності 231 «Соціальна робота».

ПРИКЛАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ У ПРОЦЕСІ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

З досвіду проведення навчальної практики у 2022\23 н.р. найбільш вдалимими можна назвати підготовлені студентами та проведені під час заняття віртуальні презентації (з онлайн інтерв'юванням або без нього) таких соціальних чи громадських організацій, установ чи закладів, що мають виражений контекст соціального супроводу осіб чи категорій клієнтів, що опинилися в складних життєвих обставинах, передовсім, викликаних умовами військового стану:

1. **ГО «Перспектива», м.Житомир** (Ольга Скремінська, група 12Мд-Соцрб): ця організація розпочала свою діяльність з 2008 року як ВІЛ-сервісна установа, за напрямом 07А Доконтактна профілактика серед ЧСЧ (чоловіків, що здійснюють секс з чоловіками) та інших цільових груп. Більшість проектів, про які йшлося у презентації Ольги, спрямовані на мінімізацію наслідків епідемії ВІЛ та туберкульозу на теренах Житомирської області, що ускладнюється умовами російської агресії та часткової нестачі відповідних препаратів та засобів захисту для цільової групи клієнтів. Одним з важливих результатів представлених магістранткою проектів спрямована на припинення стигматизації та дискримінації носіїв ВІЛ та туберкульозу, а також ресоціалізацію наркозалежних, секс-працівниць та ЧСЧ, включно із замісною терапією. Найчисленнішою є група наркозалежних – замісну терапію отримують близько 270 осіб у м.Житомирі та близько 100 осіб в області. Діяльність у межах цього проекту значно ускладнилася з початком війни, але за рік ГО «Перспектива» налаштувала свою діяльність за таких складних умов і отримала додаткове фінансування від кількох зарубіжних благодійних фондів.

2. **Гуманітарна місія «Проліска», м.Дніпро** (Савенець Анна): ця організація була заснована з початком анексії українських територій російською армією (2014 рік). Основною метою місії є всебічна допомога постраждалим від російської агресії. У 2014-

2022 рр. ця місія займалася переважно допомогою людям, що мешкали на лінії зіткнення в Донецькій та Луганській областях (гуманітарна допомога, психологічний та соціальний супровід, реалізація проєктів з відновлення інфраструктури, транспортна допомога для т.зв. «ізольованих» сім та містечок). Місія «Проліска» відкрила в цей час десято польових офісів (м. Волноваха, Мар'їнка, Авдіївка, Торецьк, Майорськ, Часовий Яр, Світлодарськ, Золоте, Щастя, Станиця Луганська). З початком повномасштабної російської агресії місія поширила свою діяльність на десять регіонів України, що знаходяться в прифронтовій зоні чи приймають велику кількість внутрішньо переміщених осіб. Фінансову підтримку «Пролісці» надають Агентство ООН у справах біженців (UNHCR), Гуманітарний фонд для України (UNF), Save the Children та приватні донори. А.Савенець як консультант із ведення соціального супроводу безпосередньо займається ідентифікацією випадків, що потребують допомоги, проводить зустрічі з бенефіціарами, здійснює індивідуальний соціальний супровід клієнтів, вносить відповідну інформацію до баз даних та ін.

3. Благодійний фонд «Справжні українці», м.Житомир (Людмила Шепель): фонд було створено добровольчою групою громадської оборони «Українці» з початком повномасштабної російської агресії. Представники цього фонду здійснюють транспортну підтримку волонтерів та допомагають з евакуацією людей з прифронтових зон. У 2022 році фонд отримав грант на проєкт «Разом до перемоги» від Міжнародного фонду «Відродження» та фундації CARE Deutschland в рамках грантової гуманітарної програми «Гуманітарна солідарність», що дозволило створити у м.Житомирі речовий хаб для внутрішньо переміщених осіб. Завдяки співпраці з естонським фондом “MONDO” представники фонду «Справжні українці» заснували Школу для підтримки малого та середнього бізнесу. Розмовний клуб, проводять тренінги «Навички психологічної стійкості».

4. Благодійний фонд «Карітас - Житомир», м.Житомир (Олена Біляченко): цю організацію засновано у м.Житомирі в липні 2019 року. Він є християнською організацією, створеною з метою організації соціального служіння християн та усіх небайдужих для допомоги соціально незахищеним прошаркам населення Житомирської області. Хоча діяльність фонду здійснюється на християнських засадах і цінностях, кожен, незалежно від віросповідання, соціального становища, етнічного походження, статі чи віку може як отримати тут допомогу, так і долучитися до роботи фонду. Фонд входить в одну з найбільших міжнародних мереж благодійних організацій в Європі та у світі. Засновниками фонду є благодійний фонд “Карітас-Київ” та релігійна громада (парафія) святого Василя Великого Української Греко-Католицької Церкви міста Житомира.

5. Головне управління Національної сервісної служби у Житомирській області, м.Житомир (Карина Вакуленко): представляє центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра соціальної політики і який реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення, захисту прав дітей, здійснення державного контролю за дотриманням вимог законодавства під час надання соціальної підтримки та за дотриманням прав дітей. Основним завданням Головного управління є реалізація державної політики у сфері здійснення державного контролю: за дотриманням вимог законодавства під час надання соціальної підтримки (державна допомога, пільги, житлові субсидії та інші виплати, що здійснюються за рахунок коштів державного бюджету), соціальних послуг; за використанням коштів державного бюджету, виділених для надання соціальної підтримки, зокрема, під час проведення перерахунку її розмірів у разі встановлення фактів надмірної виплати коштів або надання її з порушенням законодавства; за дотриманням прав дітей.

Лідія Пахомова,
кандидатка педагогічних наук, тренерка, фахівчиня з підготовки педагогічних працівників до використання інноваційних технологій у професійній діяльності, керівниця СПК «Нешкола чутливого вчителювання»

НЕСКОЛА ЧУТЛИВОГО ВЧИТЕЛЮВАННЯ: ПРОСТО ТА ДІЄВО ПРО ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТ І ЦИФРОВУ ГРАМОТНІСТЬ З ПОЗИЦІЙ НЕДИСКРИМІНАЦІЙНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТІ.

НАША КОМАНДА

- Рассказова Ольга Ігорівна – докторка педагогічних наук, професорка, тренерка, сертифікована експертка з антидискримінаційної експертизи освітнього контенту, співorganizаторка просвітницького проєкту «Гендерний відкритий університет», фахівчиня з теорії та практики розвитку інклюзивної та інтегрованої освіти в Україні.
- Єфімцева Ганна Геннадіївна, методистка ГО «ЕдКемп Україна», сертифікована експертка з недискримінації в освіті, членкиня предметної експертної комісії з проведення антидискримінаційної експертизи Міністерства освіти і науки України.
- Какадій Валентина Миколаївна, тренерка, сертифікована експертка з антидискримінаційної експертизи освітнього контенту, членкиня предметної експертної комісії з проведення антидискримінаційної експертизи Міністерства освіти і науки України, аспірантка кафедри соціальної роботи Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.
- Анголенко Валентина Володимирівна – кандидатка педагогічних наук, психологиня, модераторка просвітницького проєкту «Гендерний відкритий університет», фахівчиня з питань запровадження гендерночутливого підходу у пенітенціарній системі, зокрема під час ресоціалізації неповнолітніх правопорушників.
- Могилка Олександр Петрович – доктор філософії у галузі соціальної роботи, викладач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи Харківського національного медичного університету, керівник центру «Компас» Харківського благодійного фонду «Благо».
- Кравченко Антон Валерійович – фахівець з охорони праці та культури безпеки.

НАЗВА УСТАНОВИ

Національна платформа можливостей професійного розвитку педагогічних працівників «EdWay» – новітній інформаційний ресурс, призначений для взаємодії між суб'єктами надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації і педагогічними працівниками/-цями, готовий надати цифрову та інформаційно-технологічну підтримку в процесі підвищення кваліфікації. Платформа працює на всеукраїнському рівні, її місією є

розбудова партнерського середовища та конкурентних умов для розвитку ринку можливостей підвищення кваліфікації на засадах: рівності, взаємоповаги, прозорості, підзвітності, відповідності державній освітній політиці (Про платформу «EdWay». URL: <https://edway.in.ua/uk/about-us/>). Сайт платформи має ергономічний двомовний інтерфейс (українською та англійською мовами), інтуїтивно зрозумілу навігацію для швидкого пошуку можливостей підвищення кваліфікації за ключовими словами. Педагогічні працівники/-ці, які бажають створити власний суб'єкт підвищення кваліфікації (СПК) на платформі «EdWay», можуть за допомогою зручної реєстраційної форми швидко оформити сторінку відповідно до специфіки запланованої діяльності, додати унікальний логотип, контактну інформацію та ін.

**КОНТАКТИ ДЛЯ ЛИСТУВАННЯ ТА ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ:
[HTTPS://EDWAY.IN.UA/UK/SPK/139/DETAIL/](https://edway.in.ua/uk/spk/139/detail/)**

АНОТАЦІЯ ПРОЄКТУ

Нами розроблено та апробовано алгоритму організації роботи з підвищення кваліфікації педагогічних працівників/-ць на національній платформі можливостей професійного розвитку «EdWay» на прикладі діяльності власного суб'єкта підвищення кваліфікації «НЕшкола чутливого вчителювання». Даний суб'єкт підвищення кваліфікації (СПК) був заснований нами у липні 2021 року як проєкт, ідея якого полягає у поширенні принципів чутливого вчителювання в умовах інформаційного суспільства. Оформлений він за допомогою функціоналу платформи «EdWay», який дозволяє обирати форми, види, напрями, ключові компетентності підвищення кваліфікації із списків випадального уніфікованого меню для кожного пункту. Це дозволяє не писати всю інформацію вручну, що є зручним для користувачів/-ок, і допомагає представити зміст діяльності СПК у відповідності до вимог постанови КМУ №800, мінімізуючи неточності та помилки в описах.

У серпні 2021 оформлений на платформі «EdWay» суб'єкт підвищення кваліфікації «НЕшкола чутливого вчителювання» увійшов у 20-ку фіналістів конкурсу «Мій освітній стартап» від EdCamp Ukraine. Створена нами «НЕшкола чутливого вчителювання» – це Новітня Ергономічна школа, яка гармонійно поєднує у собі інноваційні освітні практики і створення сприятливих умов для комфортного проходження педагогічними працівниками/-цями процесу підвищення кваліфікації. Її діяльність на Національній платформі можливостей професійного розвитку «EdWay» розпочата з жовтня 2021 року.

ЦІЛІ ПРОЄКТУ

Поширити знання про основні принципи чутливого вчителювання та навички використання онлайн-сервісів, мобільних застосунків для створення чутливого контенту, тайм-менеджменту для підвищення професійної ефективності педагогічних кадрів в умовах інформаційного суспільства.

ФОРМИ РОБОТИ

Очна, онлайн-навчання, дистанційна.

ВИДИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Практико-орієнтований курс, вебінари, курси, майстер-класи, тренінги (всі види – навчання за програмами підвищення кваліфікації).

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей умінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України «Про освіту»;
- цифрова компетентність;
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі;
- емоційно-етична компетентність;
- недискримінаційна, зокрема гендерна чутливість.

У РАЗІ УСПІШНОГО ЗАВЕРШЕННЯ НАВЧАННЯ УЧАСНИЦІ/-КИ КУРСУ ЗДОБУВАЮТЬ НАСТУПНІ РЕЗУЛЬТАТИ:

- знатимуть основні принципи чутливого вчителювання;
- опанують лайфхаки інформаційного суспільства для чутливого вчительства;
- удосконалять навички використання онлайн-сервісів, мобільних застосунків для створення чутливого контенту;
- здобудуть навички тайм-менеджменту для підвищення професійної ефективності в умовах інформаційного суспільства.

У період з 01 жовтня 2021 року по 01 листопада 2022 року включно реалізовано більше 180-ти заявок освітян, які пройшли навчання за обраними програмами підвищення кваліфікації та отримали сертифікати.

ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ / ЗМІСТ ПРОЄКТУ

Організація роботи з підвищення кваліфікації на платформі «EdWay» здійснювалася нами за таким алгоритмом:

1. Проводився моніторинг потреб педагогічних працівників/-иць у формуванні певних навичок шляхом опитування в педагогічних спільнотах та аналізу запитів, поданих до членів експертного кола «НЄшколи».
2. Відповідно до актуального запиту розроблялася можливість підвищення кваліфікації, її програма розміщувалася на платформі «EdWay» на сторінці «НЄшколи».
3. Цільова аудиторія інформувалася про початок реєстрації на вебінар/майстер-клас/тренінг/курс та умови його проведення. Прес-анонс заходу розміщувався на сайті проєкту «НЄшкола», запрошення поширювалися соціальними месенджерами.
4. Приймалися заявки від педагогічних працівників/-иць на платформі «EdWay». Підтверджувалися електронним листом.
5. У визначений час і дату відбувалася інтерактивна взаємодія експертів/-ток СПК «НЄшкола» з отримувачами послуг онлайн, дистанційно або очно. Реалізовувалася анонсована програма підвищення кваліфікації.
6. Проводився моніторинг сформованих навичок, відповідність їх очікуваним результатам навчання. Рефлексія. Вихідне опитування. За необхідності надавався додатковий час для опанування потрібною навичкою учаснику/-ці програми.
7. Робився висновок про результативність навчання, на підставі якого виписувалися сертифікати про підвищення кваліфікації педагогічних працівників/-иць. Люди інформувалися про успішне завершення навчання електронною поштою та месенджерами.
8. Сертифікати про підвищення кваліфікації розміщувалися на платформі «EdWay» на сторінці СПК «НЄшкола» у розділі «Документи про підвищення кваліфікації», система автоматично перенаправляла сертифікат в електронному вигляді кожному учаснику/-ці в особистий кабінет професійного зростання, звідки його можна роздрукувати. Доповнювався реєстр сертифікатів слухачів/-чок «НЄшколи» на сайті проєкту.
9. Організовувалася подальша підтримка слухачів/-чок «НЄшколи» в межах визначеного обсягу і змісту для кожної можливості підвищення кваліфікації (надання презентаційних матеріалів, розробок, роздаткових матеріалів, додаткове індивідуальне консультування та ін.).
10. Проводився моніторинг та аналіз відгуків на платформі «EdWay» про проведений захід, вподобань, запитів на повідомлення про актуальність заходу, які залишали користувачі/-чки на сторінці СПК «НЄшкола чутливого вителювання».

Наразі нашою командою розроблено 6 можливостей підвищення кваліфікації педагогічних працівників/-ць: «Чутливе вчителювання в умовах інформаційного суспільства», «Сучасні способи пошуку та обробки інформації в мережі Internet на засадах академічної доброчесності», «Права дитини: моніторинг порушень та захист», «Гендерні

стереотипи та їх вплив на життя і професійну діяльність», «Цифрові технології та онлайн-ресурси для організації соціально-виховної роботи з дітьми в ЗЗСО в умовах дистанційного навчання», «Специфіка підготовки до онлайн-занять з учнями в ЗЗСО в умовах воєнного стану».

Зміст програми підвищення кваліфікації на прикладі можливості «Чутливе вчителювання в умовах інформаційного суспільства»:

Модуль 1. Чутливе вчителювання як умова успішної професійної діяльності педагога в інформаційному суспільстві (5 годин).

1. Що таке чутливе вчителювання і навіщо воно потрібне ?
2. Які *принципи* чутливого вчителювання прописані у новому професійному стандарті?
3. Як *розробити чутливий інформаційний контент* для здобувачів і надавачів освітніх послуг?

Модуль 2. Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій з позицій чутливого підходу в освіті (5 годин).

1. Які *цифрові та інформаційно-комунікативні технології* можна використовувати для забезпечення чутливого вчителювання?
2. Які *інноваційні лайфхаки інформаційного суспільства* доречно опанувати сучасному педагогу?
3. *Навички роботи* з якими онлайн-сервісами можна застосовувати для забезпечення недискримінаційного підходу в освіті?

Модуль 3. Технології тайм-менеджменту в допомогу чутливому вчителюванню (5 годин).

1. Як *досягти успіху* у вирішенні складних професійних завдань?
2. Які *мобільні застосунки для тайм-менеджменту* використовувати?
3. Як *економити час*, працюючи з великими обсягами інформації щодня?

Графік роботи

Модуль	Зміст	Спікери /-ки
Модуль 1.	Чутливе вчителювання як умова успішної професійної діяльності педагога в інформаційному суспільстві	Рассказова Ольга Єфімцева Анна
Модуль 2.	Використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій з позицій чутливого підходу в освіті	Пахомова Лідія Анголенко Валентина
Модуль 3.	Технології тайм-менеджменту в допомогу чутливому вчителюванню	Какадій Валентина Кравченко Антон

ЗНАЧУЩІ РЕЗУЛЬТАТИ / ДОСЯГНЕННЯ ПРОЄКТУ

Описаний нами досвід організації роботи з підвищення кваліфікації на платформі «EdWay» здобув I місце у номінації «Управління освітою» на Фестивалі «добрих практик» освітян Харківщини у 2022 році. Виходячи із вищезазначеного та відгуків слухачів/-чок СПК «НЕшкола чутливого вчителювання», можемо стверджувати, що розроблений і апробований нами алгоритм організації роботи з підвищення кваліфікації на Національній платформі можливостей професійного розвитку «EdWay» є ефективним, часозберезувальним, продуктивним і може бути рекомендованим до використання. Експертам/-кам, які бажають здійснювати підвищення кваліфікації, зручно і легко оформити на даній платформі власний суб'єкт підвищення кваліфікації. Педагогічним працівникам/-цям, які бажають реалізувати своє право вільного вибору у процесі підвищення кваліфікації, зручно на платформі «EdWay» здійснювати пошук потрібних суб'єктів підвищення кваліфікації та можливостей, надавати заявки і контролювати процес у власних кабінетах професійного зростання.

Ольга Ілліна,
кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри соціальних технологій
Житомирського державного університету ім. Івана Франка
illina.olha@gmail.com, 0634716031

ПІДГОТОВКА ОРГАНІЗАТОРІВ ВУЛИЧНОЇ СОЦІАЛЬНО- ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

АНОТАЦІЯ ПРОЄКТУ

Для здобувачів спеціальності 231 «Соціальна робота» особливий інтерес представляють форми і методи організації вуличної соціально-дозвіллевої діяльності. Вулична соціально-дозвіллева робота передбачає: встановлення довірливих відносин з різними категоріями дітей та молоді, які більшість часу перебувають на вулиці і потребують допомоги соціального працівника в організації змістовного дозвілля; сприяння в усвідомленні і прийнятті позитивних стереотипів соціальної поведінки; залучення громадськості до організації змістовного дозвілля різних категорій дітей та молоді; допомогу в організації вуличного культурно-дозвіллевого простору; надання інформації про шляхи збереження здоров'я; сприяння прийняттю здорового способу життя; здійснення профілактичної роботи щодо попередження правопорушень та злочинності серед дітей та молоді; надання мінімальних соціальних послуг.

Для організації соціально-дозвіллевої діяльності в умовах вулиці необхідно:

- 1) знати соціальну ситуацію в районі, мікрорайоні (діагностувати її, вміти оцінювати, визначати об'єкти соціального пилу, вміти визначати місце проведення вуличної роботи та масових соціальних форм роботи, вміти залучати та добирати до проведення соціальних заходів на вулиці молодь, волонтерів представників громадськості, педагогів та ін.);
- 2) знати специфіку і технології організації та проведення соціально-дозвіллевої роботи на вулиці (визначати мету, зміст діяльності, добирати відповідні форми та методи; вміти прогнозувати результат та післядію; організовувати роботу з різними категоріями населення);
- 3) знати специфіку спілкування з різними категоріями клієнтів вуличної соціально-дозвіллевої роботи (вміти знаходити спільну мову з дітьми та молоддю різного віку та різної соціальної орієнтації; вміти передбачати появу конфліктних ситуацій, запобігати їх розвитку; вміти здійснювати комунікативну атаку та самопрезентацію, активізувати процес спілкування під час творчої взаємодії);
- 4) знати основні правила безпеки життєдіяльності для роботи в умовах вулиці (вміти приймати оптимальні рішення в неочікуваних та екстремальних ситуаціях, надавати

першу медичну допомогу, вміти залучати представників відповідних організацій (міліція, пожежники тощо) та громадськості з метою запобігання появі нещасних випадків під час проведення роботи на вулиці та проведення масових форм соціальної вуличної роботи).

Проєкт тривав потягом чотирьох місяців, а саме вересня-грудня 2021 року.

УЧАСНИКИ ПРОЄКТУ

Здобувачі третього року навчання, 19 осіб, які не тільки вивчали досвід діяльності установ і закладів культурно-дозвілєвої сфери України, але й самі були організаторами вуличної соціально-дозвілєвої діяльності.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ПРОЄКТУ

Метою проєкту було надати майбутнім фахівцям знання про суть та механізми організації вуличної соціально-дозвілєвої діяльності, сформувані теоретичну і практичну бази, необхідні для здійснення вуличної соціально-дозвілєвої діяльності.

Основними завданнями проєкту були:

- визначити місце вуличної соціально-дозвілєвої діяльності, її значення для здорового способу життя;
- ознайомити з сутністю вуличної соціально-дозвілєвої діяльності, її метою і завданнями, основними принципами та напрямками;
- формувати уміння і навички необхідні для здійснення вуличної соціально-дозвілєвої діяльності.

РЕЗУЛЬТАТОМ ПРОЄКТУ

є не тільки поглиблення знань студентів в галузі соціально-дозвілєвої діяльності, а і розробка кейсів конкретних вуличних соціально-дозвілєвих заходів та досвід їх проведення.

ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ

I. ПІДГОТОВЧИЙ (ВЕРЕСЕНЬ 2021 Р.)

Ознайомлення учасників проєкту з основами вуличної соціально-дозвілєвої діяльності, з можливостями закладів культурно-дозвілєвої сфери України щодо її організації, законодавчими основами і правилами безпеки організації соціально-дозвілєвої діяльності в умовах вулиці. Вивчення учасниками проєкту досвіду організації вуличної соціально-дозвілєвої діяльності.

II. РЕАЛІЗАЦІЙНИЙ (ЖОВТЕНЬ-ЛИСТОПАД 2021 Р.)

Розробка кейсів конкретних вуличних соціально-дозвілєвих заходів та їх проведення в умовах громадського простору міста Житомира.

ІІІ. ІНФОРМАЦІЙНО-ОЦІНЮВАЛЬНИЙ (ГРУДЕНЬ 2021 Р.).

Проведення семінару з метою обговорення і розповсюдження набутого досвіду.

ПРИКЛАДИ ОРГАНІЗОВАНИХ ЗАХОДІВ ВУЛИЧНОЇ СОЦІАЛЬНО-ДОЗВІЛЛЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Пішохідна екскурсія вулицею Михайлівська. У Києві Хрещатик, в Одесі Дерибасівська, а у Житомирі Михайлівська. Вони серця, що пульсують у кожному з цих міст. Тому ми вирішили ближче познайомитися з Михайлівською. У ході екскурсії студенти поділилися цікавими фактами про саму вулицю та розповіли про минуле багатьох будинків, зокрема, Міської Ради, музичної школи ім. Бориса Лятошинського, будинку Трибеля, Свято-Михайлівського кафедрального собору, академічного театру ляльок, дитячого кінотеатру ім. Івана Франка. Ми сотні разів ходимо цією вулицею, фотографуємось, милуємось, але не замислюємось над її минулим. Радимо всім познайомитися з цією вулицею краще, зануритись в її історію, насолодитися архітектурою та закохатися в неї.

2. Експедиція до Дому української культури.

Не можливо здійснювати успішну соціально-дозвілєву діяльність не знаючи своєї культури. Студенти 3 курсу спеціальності «Соціальна робота» разом з доцентом кафедри соціальних технологій Ілліною О.В. відвідали Дім української культури. Поринули в атмосферу минулого, дізналися історію маєтку, потрапили на відкриття художньої виставки «Вернісаж Барв Полісся». Особливу цікавість викликала історія Ляльки-мотанки, яка розташована перед входом у Дім української культури. Цей експонат занесений до Книги рекордів України, як найбільша Лялька-мотанка України, висотою 3м 50 см.

3. Похід до роледрому. Дозвілля буває пасивне і активне. Ось і ми в межах практичного вивчення технології дозвілєвої діяльності разом зі студентами 3-го курсу спеціальності «Соціальна робота» відвідали роледром. Метою нашого походу було зрозуміти, яку користь несуть ролики для людей. І ми зробили висновки. Під час катання на роликах, ми хоч і падали, і не вміли кататися, але отримали купу позитивних емоцій. Ролики вчать, що падати не страшно, головне підніматись. Кожен хоч раз в житті має це спробувати.